

නිවියෝක් වයිමිස් ප්‍රචණ්ඩත සිරියාවේ ව්‍යසනය ගැන වොෂින්ටනයේ කෝපය පිටකරයි

New York Times vents Washington's rage over debacle in Syria

2016 නොවැම්බර් 30

දැශිලත් “කැරලිකරවන්”, උතුරු සිරියාවේ ආලෙප්පේ නගරය පුරා සහ අන්තයෙන් මෙපිට අන්විදී දැකී මූලිවර පරාජය, වොෂින්ටනයේ දේශපාලන සංස්ථාපිතය, මූලිවර සහ බුද්ධි අංශ සංවිධාන සහ සංස්ථාපිත මාධ්‍ය තුළ දිරිසුන් ප්‍රතිඵ්‍යා රැල්ලක් අවුමුවා තිබේ. ජනාධිපති බහර් අල් අසාද ගේ ආන්ඩ්‍රුව් එරෙහි වසර පහමාරක් තියේස් ගෙන යන තන්තු මාරු යුද්ධයට මොවුන් සියල්ලන් අත්වල අල්ල අතර එය ආරක්ෂා කළේය.

සිරියානු අල්කයිඩාවට සම්බන්ධ අල් නුස්රා පෙරමුන නායකත්වය දරන “කැරලිකාර” හමුදා, සිව් වසරකට වැඩි කාලයක් තියේස් අත් පත් කරගෙන සිටි ආලෙප්පේ නගරයේ නැගෙනහිර කොට්ඨාසින් අර්ධයකට ආසන්න ප්‍රමානයක් යළ ඇත් කර ගැනීමට, ලෙඛනනයේ හිස්බුල්ලා සහ ඉරාකයේ හියා හමුදාවන්ගේ සහාය ලත් සිරියානු හමුදාව සමත්ව ඇතේ.

මේ වන විට පොදුවේ නොවැළක්වය හැකි යයි බොහෝදුරට ලොව පුරාම පිළිගෙනු ලබේ ඇති පරිදි, සමස්ත ආලෙප්පේවම ආන්ඩ්‍රුව් පාලනයට නතු විම, ඇමුරිකාවේ සහාය ලබන කැරලිකරවන්ට, ඔවුන්ගේ අවසාන නාගරික බලකොටුව අනිම් කරනු ඇතේ. ඒ අනුව සිරියාවේ ප්‍රධාන ජනාධිර්න ස්ථාන සියල්ල ආන්ඩ්‍රුව් පාලනයට යටත් වනු ඇතේ.

මෙම වර්ධනයට දැක්වූ වඩා අමිහිර ප්‍රතිචාර අතර නිවියෝර්ක් වයිමිස් ප්‍රචණ්ඩත අගහරවාදා මූල් පිටුවේ ජයග්‍රහණය කළහොත් අසාද්ව ලැබෙන තහාගය: වහැරි ගිය සිරියාව් යන මාත්‍යකාවෙන් පලකල ලිපිය වේ. එම ලිපිය තුළ “ඡැහුගේ අනෙම් දැකී විරද්ධවාදීන්ගේ තක්සේරුවෙට අනුව පවා, ඔහු කැරිල්ලෙන් බෙරි යනු ඇතැයි, ජනාධිපති බහර් අල්-අසාද් එත්ත ගෙන සිටිය” යනුවෙන් නොකළුත්තෙන් පිළිගෙන ඇතේ.

මෙය පැහැදිලිවම වයිමිස් පත්‍රයට වැදුන පහරකි. ජනාධිපති බරේක් ඔබාමා 2011 දී “අසාද් යා යුතුයි” යනුවෙන් ප්‍රකාශ කළ දා සිට හා පෙන්වගනය සහ සියළුම් සංවිධානය මදු පෙරදිග වඩාත්ම ප්‍රතිගාමී රාජාන්ඩ්‍රුවාදී ඒකාධිපතිත්වයන්-සුවදී අරාබිය, කටාර්, එක්සත් අරාබි එමරේට් රාජ්‍ය- සමග කමත්තුනයක යෙදෙමින්, බැලුයන ගනතින් ආයුධ

සහ මුදල පිළාඩි කුලී හටයින් අතට පත් කිරීමට පවත් ගත් දා සිට, ඇමුරිකාවේ “ඉහළ පිළි ගැනීමක් ඇති ප්‍රචණ්ඩත” සිරියානු තන්තු මාරුවේ ප්‍රධාන ප්‍රවාරකය ලෙස ක්‍රියාකාට තිබේ.

එහි කතුවකි පිටු, රාජ්‍ය තන්තුයේ සහ බිමොනුවික් පක්ෂයේ ඉහළ පිරිස් සමග සබඳතා ඇති ප්‍රද්‍යුගලයෙකු වන දේමිස් බැහැවි විසින් පාලනය කරනු ලබයි. (ඡැහුගේ පියා සියළුම් සංවිධානය සඳහා පෙරමුනක් වූ යුද්ධ්‍යාධික්‍රියා හි හිටපු ප්‍රධානියෙක් වන අතර ඔහුගේ සහෞදුරයා කොලරාබිය් හි ජේන්ඡ්‍ය සෙනට් සහිකයෙකි.) සිරියාව තුළ ඇමුරිකානු අධිරාජ්‍යවාදය විසින් මෙහෙයුවන ලද රයිර ස්නානය, “මානව හිමිකම්” කුරෙය යුද්ධයක් ලෙස යුක්ති සහගත කරන, සිරියාවේ ප්‍රධාන සහවරයා වන රයිකාව සමග පට්ටෙන වඩා ප්‍රචණ්ඩකාරී මැදිහත් විම් ඉල්ලා සිටිමින්, නිකලස් කියේවෝග් සහ රෝජර් කොහොන් වැනි ලේඛකයෙන් විසින් ලියන ලද ගනන් කළ නොහැකි තරම් බොරු, කුහක කතුවකි සහ තිරු ලිපි වයිමිස් සගරාව මහා පර්මානයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කොට ඇතේ.

වඩා මැතදි ප්‍රකාශයට පත් වූ මුල් පිටුවේ පෘතු වාර්තාව අවධාරනය කරන්නේ, සංස්කාරක ප්‍රවාරක කටයුතු සහ ප්‍රචණ්ඩ ආවරනය අතර රේඛාව බොහෝ කළක සිට අනුරුදුහන්ව ඇති බවයි. ඉරාකය සහ ලිබියාව යන රටවල් දෙකට එරෙහි ආනුමතික යුද්ධ සඳහා මහජන මතය සුදුනම් කිරීමට සඳාම් තුළයේන් සහ මුද්‍යම්මර් අල් ගඩාං සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කළ ආකාරයටම, අසාද් යක්ෂයෙකු ලෙස තුවා දැක්වන අතරම, තුළුන්වාදී ප්‍රහාරයන් සහ සියළුම් පිටුබලයි ලත් ඉස්ලාම්වාදීන් විසින් සිදු කරනු ලැබූ අන්තවාදී දුරනු මැලේවිජ ක්‍රියා, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී විජ්‍යුවාදීන් විසින් සිදු කරන ලද යුක්ති සහගත ක්‍රියාවන් ලෙස තුවා දැක්වීමට වයිමිස් සගරාව තිර්ලංඡිතව සිය වාර්තා කරනය යොදා ගත්තේය. රට අමතරව ඉරාකය සහා ලිබියාව තුළ ඉලක්කගත නායකයන් මරා දුම්මව සම්මාදුම් විය.

අගහරවාදා ලිපියේ කතා, නිති විරෝධී ඇමුරිකානු ආනුමතිය දැල වශයෙන් ඉරාක පිරිමින් සහ ගැහැනුන් මිලයනයකගේ මරන වළව හේතු වුවෙශයැයි තක්සේරු කෙරෙනු කාල පරිවේශ්දයක් වන 2003 සහ 2009 කාලය තුළ, පැලමුව ලොස් ඇන්තල්පිස් වයිමිස් හි සහ රුග්‍රයට නිවියෝර්ක් වයිමිස් සියළුම් හි බැංශ්‍ය කාර්යය

මන්ඩල ප්‍රධානී ලෙස සේවය කළ ඇමුද්‍යා රැඩින්ය. අසාද්‍යේ මිලටරිය “බරෙල් බෝම්බ” පාවච්ච කිරීම ද නාගරික පුදේශ වල පිහිටි අල් කයිඩා මධ්‍යස්ථාන වලට රැකියාව බෝම්බ දුම්ම ද සම්බන්ධයෙන් රැඩින් වැනි වයිමිස් සගරාවේ වාර්තාකරුවන් මොජ සඳාවාරාත්මක කොපයෙන්, එම ප්‍රවෘත්ති ප්‍රත්‍යාගම ඉරාකය තුළ විශාල පරිමාන අපරාධ වලට සම්බන්ධ වූ යුද්ධයක් මෙන්ම සිරියාව තුළ මිනිස් කාන්තා මුදා හැර ඇමුරිකානු තන්තු මාරු මෙහෙයුම හුවා දුකේවිය යන්න කෙනෙකු කිසිදිනක අනුමාන නොකරනු ඇතේ.

රැඩින්ගේ ලිපි වලින් වයි කොටස, හිටපු ඇමුරිකානු තානාපති වරෙන් වන රෙන් කෘති සහ රොබර්ට් ගෝඩ් වැනි සිරියානු තන්තු මාරු මැදිහත්වීම සහ එය උග උත්සන්න කිරීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රවෘති උපදේශකයින්ගේ ප්‍රකාශ උප්‍රවා ගැනීම වලින් සමන්විත වේ.

අඟත්තුව මුළු මහත් ඇමෙල්පෝෂ් පුදේශය නැවත අත් කර ගත්තද සිරියාව තුළ සටන “වසර ගනනාවක් පුරාවට සිදු කෙරෙනු ඇති” බවට කෘති අනාවයි පල කරයි. ඔහු එය අසල්වයි ලෙඛනය තුළ සිදුවන වසර 15 පැයිනි සිවිල් යුද්ධය සමග සංසන්දුනය කරන අතර සිරියාව තුළ රැඩිර ස්නානය ර්වත් වඩා දිර්ස කාලයක් කෙරිගෙන යනු ඇතියි ඉති කරයි.

අන්ත්තුව මුළු මහත් සිරියාව පුරාවට එහි පාලනය තහවුරු කර ගත්ත ද “අයට නොපෙනෙන තරම් දුර විහිදී ඇති මේ විශාල තුවාලය” රට “බාගේට මැරුණු මල මිනියන් බවට” ඇද ගෙලනු ඇතියි ගෝඩ් ප්‍රකාශ කරයි.

“අසාද්‍යේ ජයග්‍රහනය, ඔහුට එය අත්කර ගත හැකිවි නම්, මහත් පාඩුවක් විද ලබා ගත් ජයග්‍රහනයක් වනු ඇති: පෙනෙන මානයේ අවසානයක් නැති පහළ මට්ටමේ කැරලිකාරීන්වය කිරීම් අවහිර කරන ලද ආර්ථික මුදා බ්‍රිලක් ඔහු විසින් පාලනය කරනු ඇති.” රැඩින් ලියයි. එමෙන්ම තන්තු මාරුව සඳහා සිදුකෙරුණු යුද්ධයෙන් විනාශ කෙරී ඇති දේ නැවත ගොඩිනැමට අවශ්‍ය ආර්ථික සම්පත් නැතිව රට හාමන් වනු ඇතියි ඇය පුරෝග්‍රැන්ඩ් කරයි.

“ඇමුරිකානු කොන්ගුය ආධාර නොදෙනු ඇති අතර එක්සත් ජනපදය සහ සුවුද් අරාබිය වැනි අසාද් මහත්මයාගේ විරුද්ධවාදීන් හට සැලකිය යුතු බලපෑමක් කළ හැකි ස්ථාන වන ලෝක බැංකුව සහ ජාත්‍යන්තර මුළු අරමුදාල මගින්ද ආධාර දීමක් සිදු නොවනු ඇති.” ඇය ලියයි.

බවල මන්දිරය, පෙන්වගනය සහ සිදියිල් සංවිධානය තුළ දැනෙට සැලකිල්ලට ගෙන ඇති නිශ්චිත ප්‍රතිපත්තියක් සමග මෙම පුරෝග්‍රැන්ඩ් හොඳින් ගැලපීම ගෙන කිසිදු සැකියක් නැති. අසාද් මේ අවස්ථාවේද බලයෙන් පහ කිරීම සඳහා ඇමුරිකාව දරන උත්සාහයෙන් ආරක්ෂා වීමට සමන් වුවත්,

රටෙන් මුළු දෙනයම බහා ගැනීමේ සියලු උත්සාහයන් දිගටම සිදු කෙරිගෙන යනු ඇතේ.

රැඩින්ගේ ලිපියෙහි ප්‍රකාශිත කොපය සහ ද්වේශ සහගත ස්වරාය පිටුපස ඇතේතේ, වයිමිස් ප්‍රත්‍යාගම මගින් සිරියාව තුළ අධිරාජ්‍යවාදී මැදිහත්වීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමට “මානව හිමිකම්” සහ “ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය” පිළිබඳ කුහක වශවර්තනනාවන් සහිතව සිදුකළ ප්‍රවාරක ව්‍යාපාරය අසාර්ථක බව සහාය වී තිබීම පිළිබඳ අවබෝධයයි. මෙම මනොභාවය තිසිකෙවම ව්‍යාප වමේ සමස්ත කොටසක් ද ජාත්‍යන්තර සමාජවාදී සංවිධානය වැනි ප්‍රවනතාවන් ද දරනු ලබන ආස්ථානයයි. සිදියිල් සංවිධානය විසින් තන්තු මාරු යුද්ධය සඳහා වයිමිස් කතා මන්ඩලයට අනිකරනු ලැබූ ආකාරයටම මොවුන්ගේ ද තරක ගොනුවි ඇතේ.

ඉස්ලාම් “කැරලිකරුවන්ට” ආයුධ ලබා දීම පිළිබඳව නැවත සිතා බැලිය යුතු බවත්, තම පරිපාලනය සිරියාව තුළ අයිල්ස්අයිල්ස් සහ අල් කයිඩා මරදනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් රැකියාව සමග සම්පව කටයුතු කරනු ඇතියි ඉගි කර ඇති බොනල්ඩ් ව්‍යුම්ප් ජනාධිපතියුරයට පත් වීමට සිටීම මගින් මෙම කොටසවල දිරිසුන්කම ගැඹුරු කෙරියි.

කොස්ටෙවතන් ව්‍යුම්ප්ගේ අදහස් මද පෙරදිග හෝ ගුහලෝකය මත වෙනත් සිනැම තෙනක සාමයේ නිව යුගයක පෙරනිමිත්තක් ලෙස අර්ථදික්වන සිනැම කෙනෙක්, වයි කල් නොගොස් කම්පනයට පත්වනු ඇතේ. ඇමුරිකානු දෙනවාදයේ දික්ගයේසුනු අර්බුදයේ වෙළඳීක තරකනය මෙන්ම ව්‍යුම්ප්ගේ “ප්‍රලුව ඇමුරිකාව” ප්‍රතිපත්තිය ඇමුරිකානු මිලටර්වාදයේ පුපරනසුලු ඉහළ නැගීමකට හේතු වනු ඇතේ.

බ්‍රිතාන්ති රැවටලිකාරයාගේ සිරියාව සම්බන්ධ අර්ධ තරකාන්විත ප්‍රකාශයන් කුමක් වුව ද ඔහු තමන් වටා තබාගෙන සිටීන්නේ කළාපය පුරාවට යුද්ධය දිගටම කරිගෙන සාමට තීරනාත්මක සාක්‍ර බවට පත්ව ඇති දැක්ෂිනාංගක යුද්වාදීන් ය. මිට අමතරව ඔහු දැනෙටමත් ඇමුරිකානු හමුදාවේ සහ නාවික හමුදාවේ මෙන්ම වොෂින්වතනයේ න්‍යාම්වික අවශ්‍යකාවේ ද විශාල ප්‍රකාශනයකට සැලසුම් සුදානම් කොට ඇතේ.

බලයට එන පරිපාලනය විසින් ඔබාමාගේ වසර වල පැවති “මානව හිමිකම්” සහ “ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය” පිළිබඳ කයිවාරු “නුස්ථවාදයට එරෙහි ගෝලිය යුද්ධය” කරා ආපසු වෙනස් කරනු ඇත් ද නැතිනම් නිශ්න ලෙස අමුරිකානු අවශ්‍යතා ආරක්ෂා කිරීම දෙසට වෙනස් වනු ඇත් ද යන්න අනුව තම මාධ්‍යවේදී ප්‍රවාරක වශපිලිවෙළෙහි අවශ්‍ය වෙනස් කම් සිදු කරිගෙන සඳහා වයිමිස් ප්‍රත්‍යාගම පිශ්චර ගනු ඇතේ.

බල වැන් ඕකන්